

**Міністерство освіти і науки України
Державна наукова установа «Інститут освітньої аналітики»**

**Ministry of Education and Science of Ukraine
State Scientific Institution «Institute of Educational Analytics»**

**Збірник тез доповідей
IV Міжнародної науково-практичної конференції
«ОСВІТА УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО
СТАНУ: УПРАВЛІННЯ, ЦИФРОВІЗАЦІЯ,
ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНІ АСПЕКТИ»**

25 жовтня 2022 року

м. Київ, Україна

**Book of Abstracts
of the IV International Scientific and Practical Conference
«EDUCATION OF UKRAINE UNDER MARTIAL
LAW: MANAGEMENT, DIGITALIZATION,
EUROPEAN INTEGRATION ASPECTS»**

October 25th, 2022

Kyiv, Ukraine

Рекомендовано до друку Вченою радою
Державної наукової установи «Інститут освітньої аналітики»
(протокол № 8 від 02 грудня 2022 р.)

Редакційна колегія:

С. Л. Лондар, доктор економічних наук, професор – головний редактор;
А. О. Литвинчук, кандидат економічних наук – заступник головного редактора;
Г. М. Терещенко, кандидат економічних наук, старший науковий співробітник – заступник головного редактора;
А. В. Кир'янов – заступник головного редактора;
Н. Б. Пронь, кандидат економічних наук – відповідальний секретар.

Відповідальний за випуск: А. Б. Нефедов

Редактор: І. А. Книш

Освіта України в умовах воєнного стану: управління, цифровізація, євроінтеграційні аспекти : збірник тез доповідей IV Міжнародної науково-практичної конференції (наукове електронне видання), 25 жовт. 2022 р. Київ : ДНУ «Інститут освітньої аналітики», 2022. 360 с.

Збірник містить матеріали доповідей учасників IV Міжнародної науково-практичної конференції «Освіта України в умовах воєнного стану: управління, цифровізація, євроінтеграційні аспекти», що присвячені пошуку шляхів розв'язання нагальних проблем української освіти та науки, що виникли у зв'язку із запровадженням воєнного стану в Україні унаслідок повномасштабної, неспровокованої збройної агресії російської федерації проти України

Збірник тез доповідей розміщено у вільному доступі на сайті ДНУ «Інститут освітньої аналітики» в рубриці «Матеріали комунікаційних заходів» (2022 рік).

Автори несуть повну відповідальність за зміст і достовірність матеріалів, що публікуються, дотримання загальноприйнятих принципів наукової етики, відсутність плагіату у своїх тезах.

Редакційна колегія не завжди поділяє позицію авторів.

© Автори, 2022

© ДНУ «Інститут освітньої аналітики», 2022

Recommended for publication by the Academic Council
of the State Scientific Institution «Institute of Educational Analytics»
(Protocol № 8 of 02.12.2021).

Editorial board:

Sergiy Londar, Dr. Sc. (Economics), Professor – editor-in-chief;
Andrii Lytvynchuk, Ph. D. (Economics) – deputy editor-in-chief;
Hanna Tereshchenko, Ph. D. (Economics), senior research fellow – deputy editor-in-chief;
Andrii Kyrianov – deputy editor-in-chief;
Natalia Pron, Ph. D. (Economics) – executive secretary.

Responsible for the issue: Andrii Nefedov

Editor: Iryna Knysh

Education of Ukraine under martial law: management, digitalization, European integration aspects: Book of Abstracts of the IV International Scientific and Practical Conference (electronic scientific publication), October 25th, 2022. Kyiv : SSI «Institute of Educational Analytics», 2022, 360 p.

Book of Abstracts contains materials of participants' reports of the IV International Scientific and Practical Conference «Education of Ukraine under martial law: management, digitalization, European integration aspects» devoted to finding ways to solve the relevant problems of Ukrainian education and science that arose due to the implementation of martial law in Ukraine as a result of the full-scale, unprovoked armed aggression of the Russian Federation against Ukraine.

The conference materials are available on the website of the SSI «Institute of Educational Analytics» under the heading «Materials of communication events» (2022).

Responsibility for the content and reliability of published materials, the compliance of general scientific ethics principles, the absence of plagiarism lies entirely with the authors.

The editorial board does not always share the position of the authors.

© Authors, 2022

© SSI «Institute of Educational Analytics», 2022

ЗМІСТ

ВСТУПНЕ СЛОВО ДИРЕКТОРА ДЕРЖАВНОЇ НАУКОВОЇ УСТАНОВИ «ІНСТИТУТ ОСВІТНЬОЇ АНАЛІТИКИ» СЕРГІЯ ЛОНДАРА	11
--	-----------

Секція 1. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ УПРАВЛІННЯ ОСВІТОЮ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Рогова В. Б., Лондар С. Л. УПРАВЛІНСЬКИЙ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНИЙ ІНСТРУМЕНТАРІЙ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОЇ БЕЗПЕКИ	13
Бахрушин В.Є. ВІДНОВЛЕННЯ СИСТЕМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ В ПОВОЄННИЙ ПЕРІОД: ЕФЕКТИВНІСТЬ МЕРЕЖІ ТА ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНІ АСПЕКТИ	18
Жиляєв І. Б. ЕТАПИ РОЗВИТКУ СФЕРИ НАУКИ І ОСВІТИ У ХХІ СТОЛІТТІ: ПРОЄКТУВАННЯ УПРАВЛІННЯ	24
Постригач Н. О. ПЕРЕВАГИ ВИКОРИСТАННЯ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ	28
Аніщенко О. В. РОЗВИТОК НЕФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ ДОРΟΣЛИХ В УКРАЇНІ У ВОЄННИЙ І ПОВОЄННИЙ ПЕРІОДИ: ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ЇХ ПОДОЛАННЯ	32
Лондар Л. П. ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВІЙНИ	36
Лавриненко Л. М. ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК ТА КРЕАТИВНІСТЬ ПІД ЧАС ВІЙСЬКОВИХ ДІЙ В УКРАЇНІ	41
Завгородня Ю. В. ПОЛІТИЧНА ГРАМОТНІСТЬ ЯК НЕВІД'ЄМНИЙ ЕЛЕМЕНТ ВПЛИВУ НА КІБЕРКОНФЛІКТИ В УМОВАХ ВІЙНИ	44
Сич Р. В., Мірошніченко В. І. ПРИНЦИПИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСОБИСТОЇ БЕЗПЕКИ ПРИКОРДОННИКІВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	47
Дудурич В. Г., Коваленко Д. І. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЩОДО УПРАВЛІННЯ ОСВІТОЮ В УМОВАХ УВЕДЕННЯ ПРАВОВОГО РЕЖИМУ ВОЄННОГО СТАНУ	51
Семенець-Орлова І. А. ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ	55
Соколов А. В., Цебенко А. А. УПРАВЛІННЯ DIGITAL-МАРКЕТИНГОМ У СФЕРІ ОСВІТНІХ ПОСЛУГ	58
Івахненко І. С. Приходько Д. О. Чуприна Ю. А. ТРАНСФОРМАЦІЯ ЕЛЕМЕНТІВ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ ПІДГОТОВКИ МЕНЕДЖЕРІВ НА ПЛАТФОРМІ STEM-ОСВІТИ	60
Купіна І. О., Радченя І. В. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ АДАПТАЦІЇ ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ ДО НАВЧАННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	63
Денисюк О. Я., Титаренко Н. В., Дронь Т. О. НАСТУПНІСТЬ МІЖ ПОЧАТКОВОЮ ТА БАЗОВОЮ ШКОЛОЮ ЯК ЧИННИК ЗБЕРЕЖЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПОСТУПУ УЧНЯ	66

Ткаченко В. В.	УПРОВАДЖЕННЯ РЕФОРМИ НУШ У ПІЛОТНИХ ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	70
Горіховський М. В., Оганесян В. С.	ОСОБЛИВОСТІ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ У ЗАКЛАДАХ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	75
Юрченко О. А., Єршова О. Л.	РОЗВИТОК ДУАЛЬНОЇ ОСВІТИ У ЗАКЛАДАХ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ ЕКОНОМІЧНОГО СПРЯМУВАННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	77
Вітренко Ю. М.	ПЛАН ВІДНОВЛЕННЯ СФЕРИ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ ЯК ІНСТРУМЕНТ УПРАВЛІННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	80
Городянська Л. В.	НЕОБХІДНІСТЬ ВІДНОВЛЕННЯ ЛЮДСЬКОГО ПОТЕНЦІАЛУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	84
Shvetsova I. V.	FORMATION OF FOREIGN LANGUAGE COMMUNICATIVE COMPETENCY IN MARITIME EDUCATIONAL INSTITUTION IN WAR CONDITIONS	88
Mospan N. V.	DIGITALIZATION OF HIGHER EDUCATION IN WAR TIME	91
Larin D. I.	FEATURES OF PREPARATION FOR THE NEW SCHOOL YEAR UNDER MARTIAL LAW	93
Чимбай Л. Л., Попкова Л. В., Ханюк Т. О.	ОСОБЛИВОСТІ ВСТУПУ ДО ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ЗБРОЙНОЇ АГРЕСІЇ РОСІЙСЬКОЇ ФЕДЕРАЦІЇ ПРОТИ УКРАЇНИ	95
Троцький Р. С., Курило О. І.	СИСТЕМНИЙ ПІДХІД ДО НАВЧАННЯ ТА УМОВИ ЙОГО ФОРМУВАННЯ У ВИЩОМУ ВІЙСЬКОВОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ	100
Ромашко О. М.	РОЗВИТОК СИСТЕМИ ВИЩОЇ ВІЙСЬКОВОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ	104
Барвінок В. Ю.	ЕКОНОМІЧНО-ОРГАНІЗАЦІЙНІ МЕХАНІЗМИ УПРАВЛІННЯ ДЛЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	106
Секція 2. ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ОСВІТИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ		
Науменкова С. В.	ПРОБЛЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ	109
Терещенко Г. М.	ФІНАНСУВАННЯ ОСВІТИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	113
Гапон В. В., Барабаш О. А., Читаєва К. Г.	АНАЛІЗ ВИКОНАННЯ БЮДЖЕТНИХ ПРОГРАМ У СФЕРІ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ЗБРОЙНОЇ АГРЕСІЇ РФ В УКРАЇНІ	115
Назукова Н. М.	НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ УМОВИ ФІНАНСУВАННЯ ОСВІТИ У ВОЄННИЙ ЧАС ТА ПЕРІОД ПОСТВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ	120
Попова В. В.	ФІНАНСУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ (ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ) ОСВІТИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	124

Гапон В. В., Шараєвська М. І., Дерєпа Т. С. РЕГІОНАЛЬНИЙ АНАЛІЗ НЕВИКОРИСТАНИХ ЗАЛИШКІВ КОШТІВ ОСВІТНЬОЇ СУБВЕНЦІЇ	127
---	-----

Секція 3. РОЗВИТОК ІНФОРМАЦІЙНИХ ОСВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Литвинчук А. О., Кир'янов А. В., Іриневиц Ю. В., Гайдук І. С. ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПОТРЕБ УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В УМОВАХ ВІЙНИ	132
Ковтунець В. В., Мельник С. В. МЕТОДИКА СПІВСТАВЛЕННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КВАЛІФІКАЦІЙ ІЗ НАЦІОНАЛЬНОЮ РАМКОЮ КВАЛІФІКАЦІЙ	134
Міщенко В. І. ПРОБЛЕМИ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	137
Гудзь М. В., Гудзь П. В. ПЕРЕДУМОВИ ВПРОВАДЖЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ТЕХНОЛОГІЇ «ПЕРЕВЕРНУТИЙ КЛАС»	141
Шаповал О. С. СИНЕРГІЯ ОСВІТИ ТА БІЗНЕСУ: НАЙКРАЦІ ПРАКТИКИ З ПОЧАТКУ ПОВНОМАСШТАБНОГО ВТОРГНЕННЯ	145
Рябокін М. С., Грецька К. Р., Лупаренко С. Є. ОСОБЛИВОСТІ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ТА ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	148
Saiarina I. O. PROBLEM ANALYSIS AND DISTANT EDUCATIONAL PROCESS OPTIMIZATION UNDER MARTIAL LAW IN UKRAINE	151
Олійник І. В. ФОРМУВАННЯ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У МАЙБУТНІХ ДОКТОРІВ ФІЛОСОФІЇ В ДИСТАНЦІЙНИХ УМОВАХ	153
Норік Л. О. ОРГАНІЗАЦІЯ ДИСТАНЦІЙНОГО ФОРМАТУ ВИЩОЇ ОСВІТИ НА БАЗІ ПЛАТФОРМИ LMS MOODLE	157
Anisimova O. Yu. DIGITAL INFRASTRUCTURE OF EDUCATION IN THE EU	161
Бєловецька Л. Е. ЗАСТОСУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	165
Мізюк Б. М., Миронов Ю. Б. ОСОБЛИВОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ СФЕРИ ТУРИЗМУ ЗА УМОВ ПАНДЕМІЇ ТА ВОЄННОГО СТАНУ	168
Карпюк А. В. РОЛЬ НЕФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ СТУДЕНТІВ В УМОВАХ ВІЙНИ	171
Бортун К. О. ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ДИСТАНЦІЙНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ	175
Брославська Г. М., Бган Т. С. ВИКОРИСТАННЯ АНІМОВАНОГО ВІДЕО ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ ФІЗИКО- МАТЕМАТИЧНИХ ДИСЦИПЛІН	177

Gaiduk I. S.	INFORMATION AND ANALYTICAL SUPPORT OF THE MANAGEMENT OF INCLUSIVE EDUCATION TAKING INTO ACCOUNT THE EU EXPERIENCE	181
Лісецька І. С.	РОЛЬ ІНФОРМАЦІЙНИХ ОСВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ В ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	185
Остапенко Е. О., Мендрух Ю. М., Ходакевич О. Г.	ВИВЧЕННЯ ГРАМАТИКИ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ЗА ДОПОМОГОЮ ПРОГРАМИ GRAMMAR LAB	187
Біліченко С. П.	ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ОСНОВА ОСВІТНІХ ПРОЦЕСІВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ	190
Медведська В. Б., Заліська С. С., Маранчак В. О.	ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ОСВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ ПРИ ВИВЧЕННІ КОМП'ЮТЕРНИХ ДИСЦИПЛІН В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	193
Гордійчук О. М.	ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ «БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ» В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ	197
Тушко Д. А.	ІННОВАЦІЇ У ВИКЛАДАННІ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН ВІЙСЬКОВО-ПРИКОРДОННОЇ КОМПОНЕНТИ	199
Тітова Л. О.	ВИЗНАЧЕННЯ ЗАСОБІВ ГЕЙМІФІКАЦІЇ ДЛЯ ВПРОВАДЖЕННЯ В ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС	201
Олійник М. М.	ПОТЕНЦІАЛ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПІД ЧАС ВИКЛАДАННЯ УРОКІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ В ДИСТАНЦІЙНОМУ РЕЖИМІ	203
Коритна Л. В.	ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЇ ЕДЬЮТЕЙНЕМЕНТ НА УРОКАХ ІСТОРІЇ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ НА ПРИКЛАДІ АВТОРСЬКОЇ ГРИ	206
Пилипенко О. О.	УПРОВАДЖЕННЯ СУЧАСНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ОСВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ ОРГАНІЗАЦІЇ УСПІШНОГО ВИВЧЕННЯ МЕДИЧНОЇ ХІМІЇ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	209
Бардадим О. В.	ДІЯЛЬНІСНИЙ ПІДХІД ЯК ОДИН ЗІ СПОСОБІВ ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-ЦИФРОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВИКЛАДАЧІВ ПРИРОДНИЧИХ НАУК	211

Секція 4. ПСИХОЛОГІЧНА ПІДТРИМКА УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Султанова Н. В., Садова С. С.	ЗНАЧЕННЯ ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ ТА ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ	213
Козубцов І. М.	ПРОФЕСІЙНЕ ВИГОРАННЯ ЯК ПРОБЛЕМА НЕЯКІСНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ПІДТРИМКИ УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В УМОВАХ ВІЙСЬКОВИХ ДІЙ	217

Павлик Н. В. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ГАРМОНІЗАЦІЇ СТАНУ ПСИХОЛОГІЧНОГО ЗДОРОВ'Я ПЕДАГОГА В УМОВАХ ВІЙНИ	221
Березюк Т. П. ПСИХОЛОГІЯ ТРАВМИ: КЛЮЧОВІ ПОНЯТТЯ ТА ШЛЯХИ АДАПТАЦІЇ В УМОВАХ ВІЙСЬКОВОГО КОНФЛІКТУ	224
Грубі Т. В. РЕЗИЛЬЄНТНІСТЬ ЯК ЗАПОРУКА ЗБЕРЕЖЕННЯ ПСИХІЧНОГО ЗДОРОВ'Я ОСОБИСТОСТІ	227
Маслова А. В., Артеменко Л. П. ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНІК НЛП ЯК ЗАСІБ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ПІДТРИМКИ УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ	230
Подкупко Т. Л. ПСИХОЛОГІЧНА ПІДТРИМКА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ПІД ЧАС ВИКЛАДАННЯ СУСПІЛЬСТВОЗНАВЧИХ ДИСЦИПЛІН НА ПРИКЛАДІ ОДЕСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ	233
Іванова О. С. СМІХОТЕРАПІЯ В ПОДОЛАННІ ПОСТТРАВМАТИЧНИХ СТРЕСОВИХ СТАНІВ: УКРАЇНСЬКИЙ ДОСВІД ЯК ТЕЗА ЄВРОПЕЙСЬКІЙ ТЕРАПЕВТИЧНІЙ СПІЛЬНОТІ	235
Овчаренко О. Ю. ФОРМУВАННЯ СТРЕСОСТІЙКОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ В УМОВАХ ВІЙНИ	239
Гіржева Г. О. СТРЕС І СТРЕСОВІ ФАКТОРИ В УМОВАХ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВЧИТЕЛЯ	243
Бугрімова Н. А. КОНФЛІКТ ЯК ЧИННИК ПРОФЕСІЙНОЇ ВЗАЄМОДІЇ ПСИХОЛОГА ОСВІТИ В УМОВАХ ВІЙНИ	246
Захаров В. В. ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК МІЖ ЕФЕКТИВНІСТЮ МНЕМІЧНИХ ПРОЦЕСІВ ТА ІНДИВІДУАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНИМИ ОСОБЛИВОСТЯМИ СПЕЦІАЛІСТА ОСВІТНЬОЇ СФЕРИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	249
Феніна А. І. ПСИХОЛОГІЧНЕ ВИВЧЕННЯ ТА КОРЕКЦІЯ ОБРАЗУ «Я» У САМОТНІХ ЖІНОК ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ	253
Міцкевич Х. К. ОСОБЛИВОСТІ ПРОЄКТУВАННЯ ЖИТТЄВОГО ШЛЯХУ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ СПЕЦІАЛЬНОСТІ ПСИХОЛОГІЯ	256
Аніщенко А. В. ОСОБЛИВОСТІ ПРОЯВІВ ЕМОЦІЙНИХ СТАНІВ ЛЮДИНИ ПІД ВПЛИВОМ СТРЕСОГЕННИХ СИТУАЦІЙ В ОСВІТІ	259
Шапран А. О. ПСИХОЛОГІЧНИЙ АНАЛІЗ КРИЗИ ІДЕНТИЧНОСТІ У СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	262
Васильченко А. П. ПСИХОЛОГІЧНА ПІДТРИМКА УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ: ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ЇХ РОЗВ'ЯЗАННЯ	266
Петрук М. П. ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ АДАПТАЦІЇ ТА МОТИВАЦІЇ СТУДЕНТА- ПСИХОЛОГА НА ПОЧАТКУ ЙОГО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	269

Загалеви́ч В. Л. АРТ-ТЕРАПІЯ ЯК ЕФЕКТИВНА ПСИХОЛОГІЧНА ПІДТРИМКА ДІТЕЙ З ООП В УМОВАХ ВІЙНИ	272
--	-----

**Секція 5. МІЖНАРОДНА ПІДТРИМКА УКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ОСВІТНЬОЇ
СПІЛЬНОТИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ**

Калюжна Т. Г. МОЖЛИВОСТІ ВЗАЄМОДІЇ УКРАЇНСЬКИХ НАУКОВЦІВ ІЗ МІЖНАРОДНОЮ НАУКОВО-ОСВІТНЬОЮ СПІЛЬНОТОЮ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	276
Pron N. B. SOME ASPECTS OF INTERNATIONAL SUPPORT FOR THE EDUCATION AND SCIENCE SYSTEM OF UKRAINE UNDER MARTIAL LAW	279
Філіппова Н. П. ПЕРСПЕКТИВНІ МОЖЛИВОСТІ ГРАНТОВОЇ ПІДТРИМКИ ДОСЛІДЖЕННЯ БІОБІБЛІОГРАФІЇ ЕКСТЕРІОРИКИ КАНАДИ	282
Дмитренко К. А., Кашуба Л. С. МІЖНАРОДНА ДОПОМОГА УКРАЇНСЬКОМУ ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	286

**Секція 6. ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНІ ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОСВІТИ
В ПІСЛЯВОЄННИЙ ПЕРІОД**

Раков С. А. ПРОГРАМА PISA ЯК ІНСТРУМЕНТ ВИЖИВАННЯ ТА РОЗВИТКУ ЛЮДСТВА В УМОВАХ АНТРОПОЦЕНУ	290
Круглов В. В. ФОРМУВАННЯ СУЧАСНИХ НАВИЧОК ЯК КЛЮЧОВИЙ АСПЕКТ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНОГО ПРОЦЕСУ	294
Pron N. B. KEY DIRECTIONS OF DEVELOPMENT OF THE EDUCATIONAL SPHERE OF UKRAINE IN THE POST-WAR PERIOD	297
Карпенко А. В., Карпенко Н. М. ІНТЕГРАЦІЯ ОСВІТИ ТА НАУКИ З БІЗНЕСОМ ЗА ЛІДЕРСТВА КЛАСТЕРІВ У ПІСЛЯВОЄННОМУ ВІДНОВЛЕННІ УКРАЇНИ	302
Торічний В. О. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ВИЩОЇ ВІЙСЬКОВОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ	306
Тушко К. Ю. СВІТОВИЙ ДОСВІД ПІДГОТОВКИ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ У ЗБРОЙНИХ СИЛАХ ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ВЗАЄМОДІЇ	307
Торічний В. О., Селявін Д. І. ПІДГОТОВКА ПРЕДСТАВНИКІВ ПРИКОРДОННОГО ВІДОМСТВА УКРАЇНИ НА ЗАСАДАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ	310
Волобуєв В. В. СТРУКТУРА КОМПОНЕНТНОГО СКЛАДУ ПРОФЕСІЙНОЇ ГОТОВНОСТІ ДО ПРОЄКТНОГО УПРАВЛІННЯ МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ- ПРИКОРДОННИКІВ	312
Литовченко О. В. ПОТЕНЦІАЛ ЗАКЛАДІВ ПОЗАШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ В КОНТЕКСТІ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ	314
Горна М. О., Іщук Я. В. АДАПТАЦІЯ ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ У СФЕРІ СТАТИСТИКИ ОСВІТИ ДО ЗАКОНОДАВСТВА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ	316

Самко А. М. МІЖНАРОДНА АКАДЕМІЧНА МОБІЛЬНІСТЬ ЯК НЕВІД'ЄМНИЙ ЧИННИК ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ	321
Близнюк В. В. РОЛЬ ОСВІТИ У ФОРМУВАННІ ЯКІСНИХ ХАРАКТЕРИСТИК РОБОЧОЇ СИЛИ	324
Леснікова М. В. ПЕРСПЕКТИВИ МАЙБУТНЬОГО РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНОЇ (ПРОФЕСІЙНО- ТЕХНІЧНОЇ) ОСВІТИ: ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ТА УКРАЇНСЬКИЙ ПОГЛЯД	328
Кравець С. Г. ОСНОВНІ ПРОФЕСІЙНІ ПРОФІЛИ ТА МІКРОКВАЛІФІКАЦІЇ – ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНІ ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ СИСТЕМИ КВАЛІФІКАЦІЙ	334
Власюк О. А., Дараган Т. П. КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД – ОДИН З ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРИНЦИПІВ ФОРМУВАННЯ ВІТЧИЗНЯНОЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ	336
Радомський І. П. СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ОСВІТИ ДОРΟΣЛИХ	339
Білоус П. О. ВІДСУТНІСТЬ НАЛЕЖНОГО ІНСТРУКТИВНО-МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯК ПЕРЕПОНА ДЛЯ ВПРОВАДЖЕННЯ МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ ЦИТУВАННЯ (НА ПРИКЛАДІ APA STYLE)	342
Безпала О. В. ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ЯК МОВИ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІН У РАМКАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ РОЗВИТКУ ОСВІТИ УКРАЇНИ	346
Пюрко В. Є., Христова Т. Є., Пюрко О. Є. ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИЙ ДИСКУРС ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ІЗ ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ ТА ЕРГОТЕРАПІЇ	349
Капачева Л. М., Єгорова О. В. ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВОЇ КУЛЬТУРИ ГРОМАДЯН У КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПЕРСПЕКТИВ УКРАЇНИ	353
Яценко Л. Д. СУЧАСНІ ВИКЛИКИ СИСТЕМІ ОСВІТИ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ	356

Тітова Л. О.

аспірант кафедри педагогіки та освітнього менеджменту, викладач-стажист кафедри інформатики і інформаційно-комунікаційних технологій Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, Умань, Україна
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-2441-0560>

ВИЗНАЧЕННЯ ЗАСОБІВ ГЕЙМІФІКАЦІЇ ДЛЯ ВПРОВАДЖЕННЯ В ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС

Зміни суспільних потреб є одним із ключових тригерів до зміни освітніх трендів. Стрімка інформатизація суспільства, пандемія COVID-19, повномасштабна війна на території України є тими чинниками, що вносять безповоротні зміни в освітній процес, спричиняючи, зокрема, необхідність постійного використання широкого кола інформаційно-комунікаційних технологій – від сервісів для відеотелефонії та месенджерів, що забезпечують підтримання зв'язку, до найрізноманітніших засобів підвищення пізнавальної активності.

Одним із сучасних освітніх трендів, спрямованих на мотивацію до навчання та активізацію пізнавального інтересу, є гейміфікація. Запровадження гейміфікації в освітній процес полягає у використанні елементів ігрової діяльності для досягнення конкретної мети, а саме здобуття нових знань і досвіду. Важливими перевагами цієї технології є сприяння кращому засвоєнню теоретичного матеріалу та перетворення навчальної діяльності на пізнавальний і захоплюючий процес за рахунок занурення в ігрову реальність [1].

Утім, поряд із перевагами застосування технології гейміфікації є низка недоліків, і передусім це недостатнє знання педагогами основ роботи з ігровими ресурсами й програмним засобами та відсутність необхідного технічного забезпечення, включаючи якісне, високошвидкісне підключення до мережі Інтернет.

Наразі в Інтернеті доступна безліч ігрових платформ і сервісів, котрі можна використати як засіб навчання чи самоосвіти. Серед них ресурси:

- для формування медіакультури та медіаграмотності: «Медіазнайко», «Пригоди Літерауса», «Фабрика брехні»;
- для вивчення засад алгоритмізації й програмування: Kodable, CheckiO, BlocklyGames [2];
- для створення графічних зображень і розвитку навичок малювання: Quickdraw, AutoDraw;
- для створення онлайн-вікторин: Kahoot!, Quizizz;
- для вивчення іноземних мов: Duolingo, Lingualeo, ABCya!;
- онлайн-платформи, що містять ігрові елементи: Learningapps, mozaWeb, Learning.ua;
- освітні ігрові оболонки: Classcraft;
- для вивчення математики в ігровій формі: MotionMathGames, Mathletics [3];

- для вивчення тривимірного моделювання: Minecraft Education Edition, Studio 2.0 від LEGO BrickLink [4] та ін.

Тобто існує чималий перелік ігрових онлайн-ресурсів та програмних засобів, спрямованих на використання в освітній і самоосвітній діяльності, що сприяють підвищенню рівня мотивації до отримання нових знань, умінь та навичок, а також набуттю певного досвіду шляхом розв'язання ігрових ситуацій.

При виборі ігрових засобів потрібно звернути увагу насамперед на вікову категорію, на яку вони розраховані, оскільки від правильного вибору залежить мотиваційний компонент, та на технічні вимоги, адже використання онлайн-ресурсів вимагає лише наявності встановленого на персональному комп'ютері вебпереглядача й підключення до Інтернету, а застосування повноцінних ігрових програмних засобів потребує потужного апаратного забезпечення.

Варто зазначити, що такий широкий спектр ресурсів формує міцний фундамент не лише для вмотивування до навчання, а й для розвитку педагогічної творчості, адже розмаїття вправ, завдань, вікторин, ігрових персонажів і засобів заохочення дає змогу освітянам відійти від класичних форм роботи та створити комфортне середовище для особистісного зростання як здобувачів, так і їх самих.

Таким чином, застосування технології гейміфікації в педагогічній діяльності та самонавчанні передбачає отримання нових знань, умінь, навичок, досвіду в розв'язанні життєвих ситуацій через ігрове середовище. Це сприяє збільшенню інтересу в процесі вивчення того чи іншого освітнього компонента, полегшенню засвоєння матеріалу та створенню сприятливого середовища для навчання, що особливо важливо в реаліях сьогодення. Адже в умовах воєнного стану здобувачам освіти потрібна особлива підтримка, що допоможе їм максимально комфортно почуватися під час освітнього процесу.

Список використаних джерел

1. *Коберник А., Осадченко І.* Гейміфікація учебного процесса в высшем учебном заведении: теория и методология. *Scientific Vector of the Balkans*. 2021. Vol. 5. № 1. С. 12–17. URL: https://sci-vector-balkans.com/journal_article/gejmifika_tsiya-uchebnogo-protsesssa-v-vysshem-uchebnom-zavedenii-teoriya-i-metodologiya/ (дата звернення: 07.09.2022).

2. *Ковтанюк М., Тітова Л.* Використання ігрових симуляторів під час вивчення програмування. *Комп'ютерні технології: інновації, проблеми, рішення* : Тези доп. IV Всеукр. наук.-техн. конф., Житомир, 18–20 листоп. 2021 р. Житомир, 2021. С. 95–96. URL: <https://dspace.udpu.edu.ua/handle/123456789/14649> (дата звернення: 07.09.2022).

3. *Переяславська С., Смагіна О.* Гейміфікація як сучасний напрям вітчизняної освіти. *Open educational e-environment of modern University*. 2019. Special edition. С. 250–260. URL: <https://doi.org/10.28925/2414-0325.2019s24> (дата звернення: 07.09.2022).

4. *Тітова Л. О.* Ігрові сервіси у вивченні тривимірного моделювання. *Наука. Освіта. Молодь* : матеріали XV Всеукр. наук. конф. студентів та молодих науковців : у 2 ч., Умань, 25 трав. 2022 р. Умань, 2022. С. 178–180. URL: <https://dspace.udpu.edu.ua/handle/123456789/14758> (дата звернення: 07.09.2022).